

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Budapest virágaskertje*

Forrás: *Az Ujság*

Bn

1924. 10. 5.

(Hely)

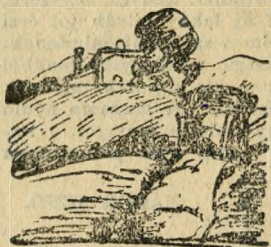
(Oldal)

Osztályozás	
Tárgy	<i>712.21</i>
Hely	<i>MIKÉFE</i>
Idő	<i>"1924"</i>
Személy	
Helyszám	

*Magyar Izraelita
Kézmű és Földmű-
velésügyi Egyesület*

Budapest virágaskertje

Faragó Géza rajzaival

— Tetszik tudni ez úgy van — magyarázza a főkertész — hogy nekünk az a célunk, hogy a kertésztelep növendékei ne csak a virágkertetet tanulják ki, hanem a konyhakertészet és földművelés minden ágát is. Csak úgy értsenek a virágok hajtásához, mint a krumplikapáláshoz és a bolgár kertészethez. Egyrészt jövedelmezőbb foglal-

kozási ágak, ezek ma mint a lateinerpálya, aztán meg ne mondják azt is, hogy a zsidó csak bankokban ül, kereskedő és tőzsdéz, ime, mint látni méltóztatik, a földet is turja. És megtudjuk, hogy a kertésztelepnek, mely aránylag igen szerény eszközökkel dolgozik, modern internátusa van harminc növendék számára, akik négy középiskola elvégzése után kerülnek ide hároméves kurzusra és ez idő alatt teljes ellátást kapnak, ruházatot, sőt egy kevés zsebpénzt is, azonkívül külföldi tanulmányutra küldik őket nemes emberbarátok, akiknek élén Kohner Adolf báró áll, mint a MIKÉFE díszelnőke, Krausz Simon el-

nők, Klein Gyuláné, a Hitelbank igazgatójának felesége, mint elnöknő, továbbá dr. Fried Adolfné és Havas Miksáné, kik a nevelés körüli munkában vesznek tevékeny részt, Beer Henrik és Wolfinger Miksa földbirtokosok, kik a teremelés irányításánál bocsátják értékes tudásukat az egyesület rendelkezésére, Deutsch Ernő dr., az Ingyentaj igazgatófőorvosa, továbbá Feller Leo, Kertész Vilmos és

Krausz Vilmos, kik az egyesület pénzügyi és gazdasági természetű ügyeit vezetik. Az internátust Halász Lajos, kétségkívül egy elcsapott B-listás tanár, vezeti, akít a rajongásig szeretnek növendékei és akiket a téli hónapokban szellemi nevelésben részesít.

Mindezt a főkertész már magán a telepen beszéli el, melyet a Rákospatak szel ketté. A fahidján megállunk egy percre, a keskeny víz partján grandiózus szomorúfüzek, amelyek busan aláhanyatló, de még mindig frissen zöldelő ágaikkal, mintha az elmúlt nyarakat siratnák. Faragó nem tud ellenállani, előkapja vázlatkönyvét és lerajzolja ezt a hangulatos részletet. Holott akad itt téma a megrajzolásra bőven más is, mindjárt jobbra és balra tőlünk egész őszirózsa-, dália- s hortenziarétek, java-részt még mindig a szivárvány minden színében pompáznak.

— Ezeket nem vágjuk le, — mondja a főkertész — a magot termeljük ki belőlük, így száradnak el tehát az őszi napfényben.

És a szabadon nyíló cyklámen, begónia, erika, primula káprázatos illatu erdei ibolyatenyésztesek, majd a mindenféle páfrányláblák: Nephrolepis, Adiantum, Pteris, Aspidium, Asplenium, Sellaginella megtekintése után eljutunk a japán virágházhoz, amelyben nem kevesebb, mint tizenötezer krizantémumtő bimbózik. Ezek is még sza-

A héten kimentünk Faragó Gézával a MIKÉFE kertészképző telepére, mely Rákos vasuti állomástól, mintegy huszpercnyi gyalogsétára van a kereszturi-uton. A vonatnál egész fiatalember várt bennünket, gomblyukában hatalmas rózsaszínű szegfűvel, nyilván azért ez illatos virággal munkászübbonyán, hogy könnyebben felismerjük. És miután felajánlotta a szegfűt, bemutatkozott: Izsák Károly, a MIKÉFE, teljes néven a Magyar Izraelita Kézmű és Földművelésügyi Egyesület főkertésze. Első percben meglepett, hogy ez a fiatalember már főkertésze Magyarország egyik legjelentékenyebb kertésztelepének. De amint megindultunk Budapest gyönyörű virágkertje felé, lépdegéltünk keresztül vasuti sineken és végigjöttünk teljesen elhagyatott tájékokon, ahol legfeljebb egy-egy dísznópásztorral és csordájával találkoztunk, Izsák Károly anyai szahértelemmel, szeretettel, odaadással és mindenkefelett olyan imponáló tudással beszélt mindenről, ami mesterségébe vág, hogy el voltunk ragadtatva.

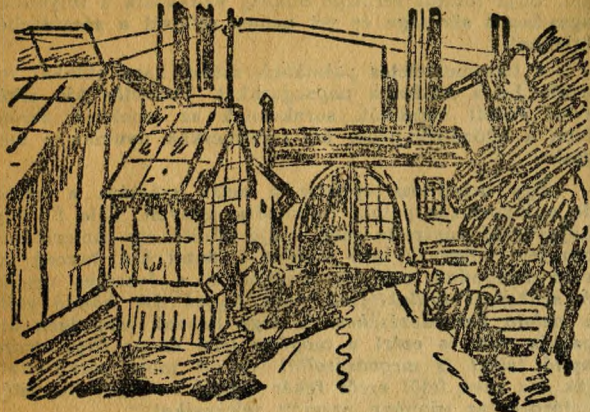
— The right man on the right place — sugta fülemben az előadás hallatára Faragó Géza, — az igaz ember a neki megfelelő helyen, aminek nagyon örvendtünk, annál is inkább, mert ez se magától értetődő dolog nálunk Magyarországon.

Aztán megérkeztünk a MIKÉFE nagyon szerény drótkerítéses bejáratához, amelyen túl azonban, szemben az eddigi homokkal, rendezetlenséggel, egészen más világ kezdődik. Ötven hold, alig egy órányira a fővárostól és mégis mintha beláthatatlan távolságban, valahol a Stuttgart melletti Fellbachban, Frankfurtban, Wansbeckben vagy Brocksdorffban volnánk. A nagykiterjedésű terület fele kertészet, a másik huszonöt holdon intenzív gazdaság folyik. Az egyik felében a virágok ezer fajtáját tenyészítik, a másikban krumpli, tengeri, zöldség, mindenféle saláta terem és egy gyümölcsös és a telep végén a dombon szőlő, rajta az izléses vincellérhással.

...gy a virágnak, faállványai alatt a nap sugarai ériék, az üveget csak akkor teszik majd rá, amikor a virágzás megindul. Minden egyes tőn egyetlen bimbó, a többit lenyesik, hogy a virág mentől nagyobb és tökéletesebb legyen, ahogy meg is nő olyanra, mint a gyermekfej.

— Egy hónap múlva legyen szerencsénk. — invitál a főkertész — akkor ez a tömérdek krizantémum, egyik a másik mellett az összes elképzelhető színekben olyan tündéri látvány, mely a legnagyobb mesterek esetjére érdemes.

Van itt korai krizantémum is, fehér, kék és sárga, csak mintha fáradtak volnának egy keveset: a súlyos virág enyhén lehajlik.

— Ezeket koszoruk számára használjuk, — magyarázza a főkertész, — nem diszvirágok. Mert fel kell használnunk minden egyes virágszálat olyan sokba kerül a kitenyésztése.

Értem ezt! Nem csekélység fenntartani egy efféle telepet Magyarországon, ahol virágkultusz ugyszólván alig van. Ki vesz itt virágot? Ajándéknak névnapra, esküvőre, temetésre vagy karácsonykor, húsvétkor szoktak küldeni, de önmagának, a maga gyönyörűségére bizony igen kevesen, pláne a mai gazdasági viszonyok között. Holott mint itt hallok, az árak jóval az aranyparitás alatt vannak, szemben a virágok kitermelésével, melyek viszont tulvannak az aranyparitáson. Egy kis tétel: a

virágházak fűtésére egyedül egy negyedmilliárd kell évenként. Mert vannak itt pompás üvegházak, a szegfűké mindenek felett, amely negyven méter hosszú és tizenhét méter széles és ahol ökölnagyságu amerikai szegfűk teremnek, szintén minden elképzelhető színekben. Hát persze, hogy sokba kerül a természet meghamisítása és rávenni a sok gyöngyvirágot, orgonát, piros, fehér és tearózsát, és egyéb kerti virágot, mely itt az év minden idejében akpható, hogy olyankor is nyiljon, virítson és illatozzon, amikor odakint akár méter magasan fekszik a hó. És ugyanez áll a tömérdek növényre is, amelyeket a háboru, kommun, román megszállás minden nyomorúsága miatt éveken át kellett nélkülöznie. A fikuszt például, mely a leghálásabb szobanövény és amelyből már annyi van és aránylag olyan olcsó — száz, százötven ezer korona egy méteres és garantált egészséges fa, — hogy mindenki megszerezheti, aki szereti. És ugyanott

vannak pálmakulturák, ezidőszerint igaz, a pálma mindössze annyi csak, mint egy zöld gyufaszál, beledugva egy keskeny cserép fekete földbe, de három év múlva már veledkedni fog azokkal, amelyek olasz kertekben pompáznak.

Mert éppen a szigorú virágbehozatali tilalom nagy hasznára van a magyar kertészetnek és kétségkívül hozzájárul a gyönyörűen megindult fellendülése teljes sikeréhez. Ezzel megvédi a magyar virágkerteteket és ha e percben még drágább is nálunk virág, növény, mint a hazájában, alig egy-két esztendő múlva már álljuk majd a konkurenciát.

És ismét módjában lesz majd egy kis virággal kellemesebbé tenni az otthonát annak is, akinek mostanában ehhez nincs anyagi felkészültsége és vérző szívvel kell lemondania arról, hogy egy zárt virágot vehessen. Természetes, hogy ehhez sok szeretet és még több áldozatkészség kell, — szebbé, jobbá tenni az életet, aminthogy ezt a törekvést itt a Kereszturi-uton olyan örvedetesen tapasztaltuk.

